EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2008/2/EK

(2008. gada 15. janvāris)

par lauksaimniecības un mežsaimniecības riteņtraktoru redzamības lauku un priekšējā stikla tīrītājiem

(Kodificēta versija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 95. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ([2]),

tā kā:

(1) Padomes Direktīva 74/347/EEK (1974. gada 25. jūnijs) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz lauksaimniecības un mežsaimniecības riteņtraktoru redzamības lauku un priekšējā stikla tīrītājiem ([3]) ir vairākas reizes būtiski grozīta ([4]). Skaidrības un praktisku iemeslu dēļ minētā direktīva būtu jākodificē.

(2) Direktīva 74/347/EEK ir viena no atsevišķajām direktīvām par Kopienas tipa apstiprināšanas sistēmu, kas paredzēta Padomes Direktīvā 74/150/EEK, kā tā aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/37/EK (2003. gada 26. maijs), kas attiecas uz tipa apstiprinājumu lauksaimniecības vai mežsaimniecības traktoriem, to piekabēm un maināmām velkamām mašīnām kopā ar to sistēmām, detaļām un atsevišķām tehniskām vienībām ([5]) un kas nosaka tehniskos priekšrakstus attiecībā uz lauksaimniecības vai mežsaimniecības riteņtraktoru redzamības lauka un priekšējā stikla tīrītāju projektēšanu un izgatavošanu. Šie tehniskie priekšraksti attiecas uz dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu, lai EK tipa apstiprinājuma procedūra, kas paredzēta Direktīvā 2003/37/EK, varētu tikt piemērota attiecībā uz katru traktora tipu. Tādējādi Direktīvā 2003/37/EK izklāstītos noteikumus, kas attiecas uz lauksaimniecības vai mežsaimniecības traktoriem, to piekabēm un maināmām velkamām mašīnām kopā ar to sistēmām, detaļām un atsevišķām tehniskām vienībām, piemēro šai direktīvai.

(3) Šai direktīvai nevajadzētu skart dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos un piemērošanai, kā norādīts II pielikuma B daļā,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

1. "Lauksaimniecības vai mežsaimniecības traktors" ir jebkurš mehāniskais transportlīdzeklis, kuram ir riteņi vai kāpurķēdes un vismaz divas asis, kura galvenā funkcija ir vilces spēka radīšana un kurš ir īpaši konstruēts, lai vilktu, stumtu, pārvietotu vai darbinātu noteiktus lauksaimniecības vai mežsaimniecības darbarīkus, mehānismus vai piekabes. Tas var būt aprīkots kravu un pasažieru pārvadāšanai.

2. Šī direktīva attiecas tikai uz tiem 1. punktā definētajiem traktoriem, kuri aprīkoti ar pneimatiskajām riepām un kuru maksimālais paredzētais ātrums ir starp 6 un 40 km/h.

2. pants

Neviena dalībvalsts nedrīkst atteikt traktora EK vai valsts tipa apstiprinājumu, atsaucoties uz priekšējā stikla tīrītājiem, ja tie atbilst I pielikumā noteiktajām prasībām.

3. pants

Neviena dalībvalsts nedrīkst atteikt traktoru reģistrāciju vai aizliegt to pārdošanu, nodošanu ekspluatācijā vai lietošanu, atsaucoties uz priekšējā stikla tīrītājiem, ja tie atbilst I pielikumā noteiktajām prasībām.

4. pants

Grozījumus, kas vajadzīgi, lai I pielikuma prasības pielāgotu tehnikas attīstībai, pieņem saskaņā ar Direktīvas 2003/37/EK 20. panta 2. punktā minēto procedūru.

([1]) OV C 161, 13.7.2007., 35. lpp.
([2]) Eiropas Parlamenta 2007. gada 19. jūnija Atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts) un Padomes 2007. gada 17. decembra Lēmums.
([3]) OV L 191, 15.7.1974., 5. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/54/EK (OV L 277, 10.10.1997., 24. lpp.).
([4]) Sk. II pielikuma A daļu.
([5]) OV L 171, 9.7.2003., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Padomes Direktīvu 2006/96/EK (OV L 363, 20.12.2006., 81. lpp.).

5. pants

Dalībvalstis dara zināmus Komisijai to valsts tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

6. pants

Ar šo atceļ Direktīvu 74/347/EEK, kā tā grozīta ar direktīvām, kas uzskaitītas II pielikuma A daļā, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos un piemērošanai, kā norādīts II pielikuma B daļā.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu un lasa saskaņā ar atbilstības tabulu, kas atrodas III pielikumā.

7. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2008. gada 1. maija.

8. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2008. gada 15. janvārī

Eiropas Parlamenta vārdā —	*Padomes vārdā —*
priekšsēdētājs	*priekšsēdētājs*
H.-G. PÖTTERING	J. LENARČIČ

I PIELIKUMS

REDZAMĪBAS LAUKS

DEFINĪCIJAS UN PRASĪBAS

1. DEFINĪCIJAS.

1.1. **Redzamības lauks**

"Redzamības lauks" ir visi tie uz priekšu un uz sāniem vērstie virzieni, kuros traktora vadītājs var redzēt.

1.2. **Atskaites punkts**

"Atskaites punkts" ir traktora vadītāja acu stāvoklis, kas tradicionāli pieņemts par vienu punktu. Atskaites punkts atrodas plaknē, kura ir paralēla traktora gareniskajai vidus plaknei un kurā ir sēdekļa centrs, 700 mm vertikāli virs līnijas, kur minētā plakne krustojas ar sēdekļa virsmu, un 270 mm iegurņa balsta virzienā no vertikālās plaknes, kurā atrodas sēdekļa virsmas priekšējā šķautne, un perpendikulāra traktora gareniskajai vidus plaknei (1. attēls). Tā nosaka atskaites punktu, kad sēdeklis nav noslogots un ir noregulēts centrālajā stāvoklī, kādu norādījis traktora izgatavotājs.

1.3. **Redzamības pusloks**

"Redzamības pusloks" ir pusloks, ko veido 12 m rādiuss ap punktu, kas atrodas ceļa horizontālajā plaknē vertikāli zem atskaites punkta, tā, ka traktora braukšanas virzienā pusloks atrodas traktora priekšā un pusloka diametrs ir taisnā leņķī pret traktora garenvirziena asi (2. attēls).

1.4. **Aizseguma efekts**

"Aizseguma efekts" ir to redzamības pusloka sektoru hordas, kuru redzamību aizsedz konstrukcijas detaļas, piemēram, jumta balsti, gaisa ieplūdes ierīces vai izplūdes skursteņi un priekšējā stikla ietvars.

1.5. **Redzamības sektors**

"Redzamības sektors" ir redzamības lauka daļa, ko ierobežo:

1.5.1. augšā –

horizontāla plakne, kurā atrodas atskaites punkts;

1.5.2. ceļa plaknē –

zona, kas atrodas ārpus redzamības pusloka un ir tā redzamības pusloka sektora turpinājums, kura horda ir 9,5 m gara un perpendikulāra plaknei, kas ir paralēla traktora gareniskajai vidusplaknei, kurā atrodas vadītāja sēdekļa centrs, un ko minētā plakne sadala divās daļās.

1.6. **Priekšējā stikla tīrītāju tīrītais laukums**

"Priekšējā stikla tīrītāju tīrītais laukums" ir priekšējā stikla ārējās virsmas laukums, ko tīra priekšējā stikla tīrītāji.

2. PRASĪBAS

2.1. **Vispārīgi noteikumi**

Traktoru projektē un aprīko tā, lai, braucot pa ceļu un ekspluatējot lauksaimniecībā vai mežsaimniecībā, vadītājam ir pietiekams redzamības lauks visos parastajos apstākļos, kas attiecas uz autoceļu lietošanu un uz lauka un mežā veicamiem darbiem. Redzamības lauku uzskata par pietiekamu, ja vadītājs, cik iespējams, redz daļu no abiem priekšējiem riteņiem un ja ir izpildītas turpmāk tekstā uzskaitītās prasības.

2.2. **Redzamības lauka pārbaude**

2.2.1. *Aizseguma efekta noteikšanas procedūra*

2.2.1.1. Traktoram jābūt novietotam uz horizontālas virsmas, kā parādīts 2. attēlā. Uz horizontāla balsta atskaites punkta līmenī jābūt diviem koncentrētas gaismas avotiem, piemēram, 2 × 150 W, 12 V, 65 mm attālumā un simetriski attiecībā pret atskaites punktu. Balstam jābūt grozāmam ap vertikālu asi tā centrā, un uz ass jāatrodas atskaites punktam. Aizseguma efekta mērīšanas nolūkā balstu centrē tā, lai līnija, kas savieno abus gaismas avotus, ir perpendikulāra līnijai, kura savieno aizsedzošo detaļu un atskaites punktu.

To siluetu pārklājumi, ko aizsedzošā detaļa projicē uz redzamības pusloka, kad pārmaiņus vai vienlaicīgi ieslēdz gaismas avotus, jāmēra saskaņā ar 1.4. punktu (3. attēls).

2.2.1.2. Aizseguma efekts nedrīkst pārsniegt 700 mm.

2.2.1.3. Aizseguma efektam, kuru rada blakus esošas konstrukcijas detaļas un kura platums pārsniedz 80 mm, jābūt novietotam tā, lai starp divu aizseguma efektu centriem ir vismaz 2 200 mm, mērot pa redzamības pusloka hordu.

2.2.1.4. Nedrīkst būt vairāk par sešiem aizseguma efektiem redzamības puslokā un vairāk par diviem redzamības sektorā, kas definēts 1.5. punktā.

2.2.1.5. Ārpus redzamības sektora aizseguma efekti, kas pārsniedz 700 mm, bet nepārsniedz 1 500 mm, ir pieļaujami, ja detaļas, kas tos rada, nevar pārprojektēt vai pārvietot: katrā pusē divi aizseguma efekti drīkst summēties, vienam aizseguma efektam nepārsniedzot 700 mm un otram 1 500 mm, vai būt divi aizseguma efekti, ja neviens no tiem nepārsniedz 1 200 mm.

2.2.1.6. Nepārskatāmas vietas, ko rada apstiprinātā tipa atpakaļskata spoguļi, var neņemt vērā, ja minētie spoguļi ir projektēti tā, ka tos nevar uzstādīt citādi.

2.2.2. *Aizseguma efektu matemātiska noteikšana binokulārai redzei*

2.2.2.1. Alternatīvi 2.2.1. punktā izklāstītajai procedūrai atsevišķu aizseguma efektu pieņemamību var noteikt matemātiski. Prasības, kas noteiktas no 2.2.1.2. līdz 2.2.1.6. punktā, attiecas uz aizseguma efektu izmēriem, izplatību un skaitu.

2.2.2.2. Binokulārai redzei ar 65 mm attālumu starp acu zīlīšu centriem aizseguma efektu, kas izteikts mm, aprēķina pēc formulas:

$$v = \frac{b - 65}{a} \times 12\,000 + 65$$

kur:

a ir attālums milimetros starp redzamību ierobežojošo detaļu un atskaites punktu, ko mēra pa redzamības rādiusu, kurš savieno atskaites punktu, detaļas centru un redzamības pusloka perimetru; un

b ir milimetros izteikts redzamību ierobežojošās detaļas platums, ko mēra horizontāli un perpendikulāri attiecībā pret redzamības rādiusu.

2.3. Testa metodes, kas minētas 2.2. punktā, var aizstāt ar citām, ja var pierādīt, ka pēdējās ir līdzvērtīgas.

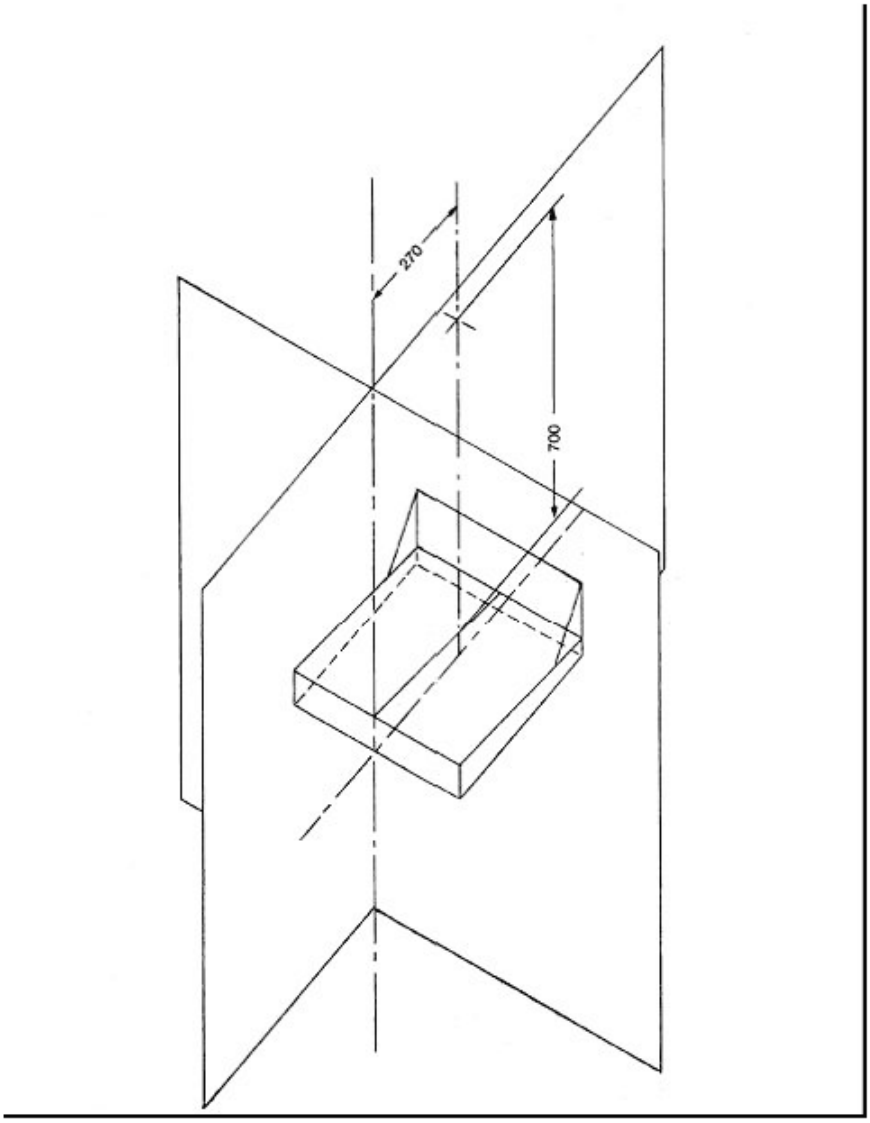
2.4. **Priekšējā stikla caurredzamais laukums**

Lai noteiktu aizseguma efektus redzamības sektorā, aizseguma efektus, ko rada priekšējā stikla ietvars un jebkurš cits šķērslis, saskaņā ar 2.2.1.4. punkta noteikumiem var uzskatīt par vienu efektu, ja attālums starp šā aizseguma efekta galējiem ārējiem punktiem nepārsniedz 700 mm.

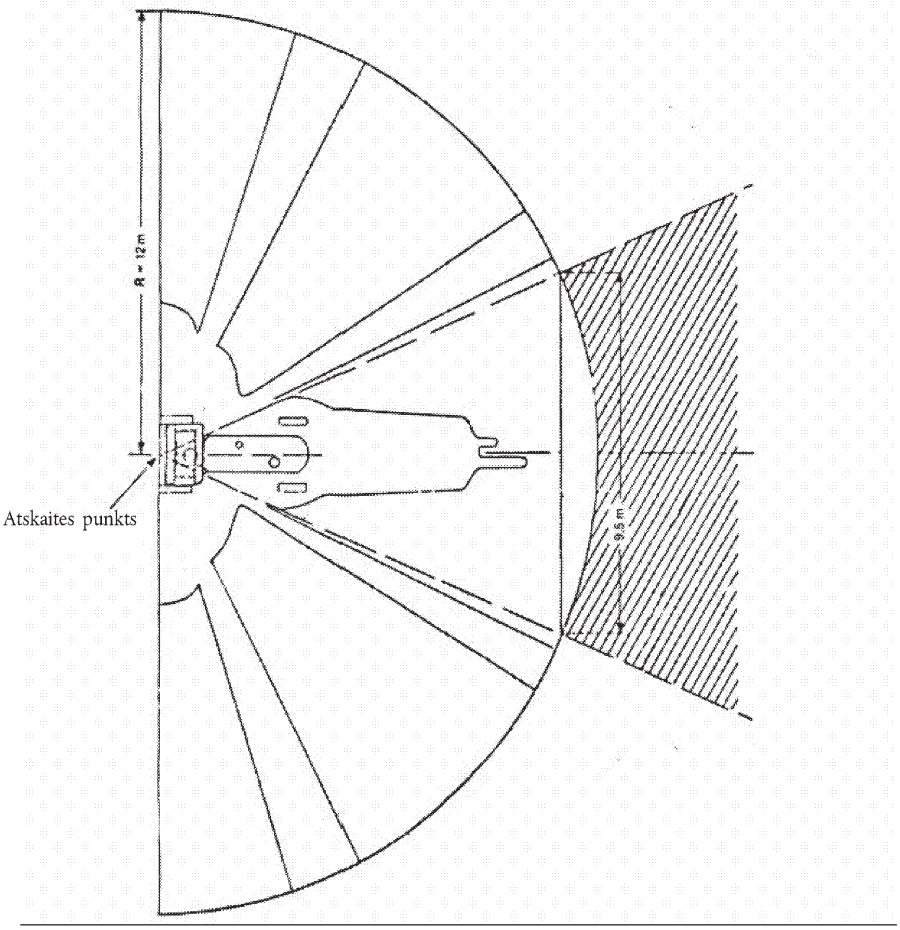
2.5. **Priekšējā stikla tīrītāji**

2.5.1. Traktori, kam ir priekšējais stikls, jāaprīko arī ar priekšējā stikla tīrītājiem, kuriem ir motora piedziņa. Šo tīrītāju tīrītajam laukumam jānodrošina netraucēts skats uz priekšu, kas atbilst vismaz 8 m garai redzamības pusloka hordai redzamības sektorā.

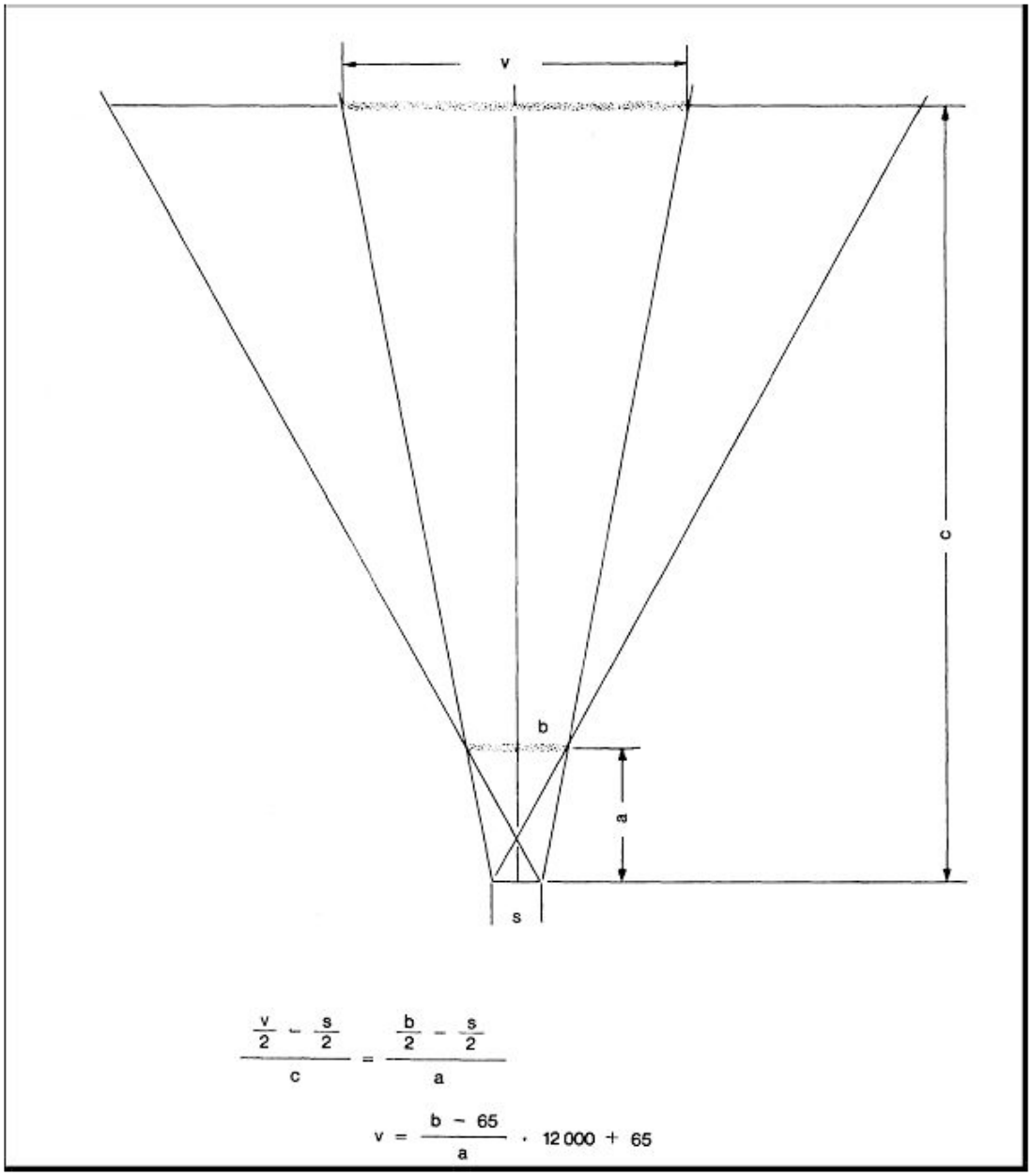
2.5.2. Priekšējā stikla tīrītāju darbības ātrumam jābūt vismaz 20 cikli minūtē.

1. attēls

2. attēls

v
c
b
a
s
$\frac{\frac{v}{2} - \frac{s}{2}}{c} = \frac{\frac{b}{2} - \frac{s}{2}}{a}$
$v = \frac{b - 65}{a} \cdot 12000 + 65$

3. attēls

II PIELIKUMS

A DAĻA

Atceltā direktīva ar sekojošiem grozījumiem (minēta 6. pantā)

Padomes Direktīva 74/347/EEK (OV L 191, 15.7.1974., 5. lpp.)	
Komisijas Direktīva 79/1073/EEK (OV L 331, 27.12.1979., 20. lpp.)	
Padomes Direktīva 82/890/EEK (OV L 378, 31.12.1982., 45. lpp.)	Tikai attiecībā uz atsaucēm uz Direktīvu 74/347/EEK 1. panta 1. punktā
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 97/54/EK (OV L 277, 10.10.1997., 24. lpp.)	Tikai attiecībā uz atsaucēm uz Direktīvu 74/347/EEK 1. panta pirmajā ievilkumā

B DAĻA

Termiņu uzskaitījums transponēšanai valsts tiesību aktos un piemērošanai (minēts 6. pantā)

Direktīva	Termiņš transponēšanai	Piemērošanas datums
74/347/EEK	1976. gada 2. janvāris (*)	
79/1073/EEK	1980. gada 30. aprīlis	
82/890/EEK	1984. gada 22. jūnijs	
97/54/EK	1998. gada 22. septembris	1998. gada 23. septembris

(*) Saskaņā ar 3.a pantu, kurš ir iekļauts ar Direktīvas 79/1073/EEK 1. panta 2. punktu:

"1. No 1980. gada 1. maija neviena dalībvalsts, atsaucoties uz traktoru redzamības lauku, nedrīkst:

— atteikties piešķirt EEK tipa apstiprinājumu, izdot Direktīvas 74/150/EEK 10. panta 1. punkta pēdējā ievilkumā minēto dokumentu vai piešķirt dalībvalsts tipa apstiprinājumu kādam traktoru tipam,

— vai aizliegt traktoru nodot ekspluatācijā,

ja šo traktoru vai šā tipa traktoru redzamības lauks atbilst šīs direktīvas noteikumiem.

2. No 1980. gada 1. oktobra dalībvalstis:

— vairs nedrīkst izdot Direktīvas 74/150/EEK 10. panta 1. punkta pēdējā ievilkumā minēto dokumentu tādu traktoru tipam, kuru redzamības lauks neatbilst šīs direktīvas noteikumiem,

— var attiekties piešķirt valsts tipa apstiprinājumu tādu traktoru tipam, kuru redzamības lauks neatbilst šīs direktīvas noteikumiem.

3. No 1983. gada 1. janvāra dalībvalstis var aizliegt tādu traktoru nodošanu ekspluatācijā, kuru redzamības lauks neatbilst šīs direktīvas noteikumiem."

III PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Direktīva 74/347/EEK	Šī direktīva
1. līdz 3. pants	1. līdz 3. pants
3.a pants	Tabulas piezīme (*), II pielikums
4. pants	4. pants
5. pants, 1. punkts	—
5. pants, 2. punkts	5. pants
—	6. un 7. pants
6. pants	8. pants
Pielikums	I pielikums
Pielikums, 1. līdz 2.3. punkts	I pielikums, 1. līdz 2.3. punkts
Pielikums, 2.4. punkts	—
Pielikums, 2.5. punkts	I pielikums, 2.4. punkts
Pielikums, 2.6. punkts	I pielikums, 2.5. punkts
Pielikums, 1., 2. un 3. attēls	I pielikums, 1., 2. un 3. attēls
—	II pielikums
—	III pielikums